

7 грудня – День місцевого самоврядування

38

«Реалізація реформи місцевого самоврядування – серйозний крок на шляху до Євроспільноти»,

– переконаний Сергій ТАТУСЯК, голова Вінницької облради, віце-президент Української асоціації районних та обласних рад, уповноважений представник Національного конгресу місцевого самоврядування при Кабміні України

– Твердо переконаний, що наступний, 2013 рік повинен стати відправною точкою для реформи місцевого самоврядування на принципах децентралізації влади й передачі повноважень у регіони. Перетворення відкладати не можна. Зміни в місцевому самоврядуванні підтримують Президент, законодавці. Здійснювати реформи готові й на місцях. А ось розпочинати треба з пілотних проектів. Визначити декілька областей у різних регіонах держави й оголосити старт.

– Сергію Пилиповичу, до речі, ви не раз заявляли, що Вінниччина готова стати пілотним регіоном у втіленні реформ...

– В одному з інтерв'ю журналу «Віче» я вже розповідав, який шлях пройшли вінничани, щоб сформулювати власне бачення реформ. Здолати його нам допомогли партнери з інших країн. Ми захоплюємося реформами самоврядування в сусідній Польщі. Їхній досвід взяли за основу під час розробки власної концепції. До того ж поляки виявили готовність поділитися своїми набутками, запевняють, що допомагатимуть, коли розпочнемо перетворення. Понад 200 місцевих рад нашої області мають угоди з польськими територіальними громадами. Саме їхні керівники будуть нашими вчителями

під час реалізації концепції. Готовність допомогти висловлюють й інші зарубіжні партнери. Маємо контакти на рівні сіл, селищ, міст з колегами з Німеччини, Франції, Швейцарії, інших країн. У перспективі плануємо підписання угод з представниками кожної з держав Євросоюзу.

– Хоч якими досвідченими були б учителі, але без старання учнів не вдасться досягти успіху, чи не так?

– Під час розробки концепції реформи ми вислухали думки не тільки керівників громад і депутатів. Обговорювали документ на сходах громад у населених пунктах, на сесіях рад – від сільської до обласної, на зібраннях міжнародного рівня. Тобто учні вже засвоїли необхідний матеріал теоретично, тепер готові засто-

сувати здобуті знання на практиці. Знаєте, яке в нас нині головне завдання? Розбудити ініціативу людей. За таким само принципом розробляємо ще один програмний документ – «Стратегію регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року». Такий документ матиме кожна територіальна одиниця. На основі напрацьовань на місцях створимо обласну стратегію. Свої пропозиції навчальних закладів. Дослухаємося до думок старших людей, тих, хто вже на заслуженому відпочинку. Діємо за принципом: одна голова добре, а дві краще.

Запитаєте, який стосунок до реформи самоврядування має стратегія розвитку нашого регіону? Безпосередній! Бо в цьому документі громади визначають для себе найважливіші проблеми, що потребують розв'язання найближчим часом і в перспективі. А це неможливо без реформування самоврядування. Тож обидва документи спрямовані на поліпшення життя людей на територіях проживання, до того ж за їхньої безпосередньої участі у вирішенні проблемних питань у тому чи іншому населеному пункті.

– До речі, в населених пунктах краю створюють ще й громадські організації, з якою метою?

– Спершу навіть керівники громад запитували, для чого, мовляв, нам ще й громадська організація, коли є рада, депутати. Питання було вичерпано, коли на місцях пере-

Формування стратегії розвитку територіальних громад

коналися, що в такий спосіб можна залучати в село інвестиції міжнародних фондів. Керівники громад на практиці переконалися, що зарубіжні інвестори можуть надавати кошти тільки недержавним структурам. Я вже можу навести десятки прикладів отримання зарубіжних грантів сільськими громадськими організаціями для розв'язання їхніх проблем. Тим часом обласна рада також фінансово підтримує найактивніші громади. Десять років поспіль проводимо конкурси на найкращий розвиток територій. Місцеві ради створюють проекти, обґрунтовують їх, обов'язковою умовою при цьому є залучення частини власних коштів. Комісія оцінює подані документи, враховує важливість порушеної проблеми і визначає переможців. Спочатку навіть написання самого проекту було проблемою для керівників, особливо сільських громад. Проводили навчання, тренінги, допомагали, підказували. На наше прохання проекти для участі в конкурсі на здобуття зарубіжних інвестицій допомагають писати фахівці найкращих громадських організацій краю.

– Доходжу висновку, що на Вінниччині реформа місцевого самоврядування справді розпочалася. Адже всі заходи, про які ви щойно вели мову, спрямовані насамперед на розвиток громад, підвищення активності й ініціативності їхніх мешканців...

– На місцях перестали сподіватися тільки на кошти «згори». Люди виявляють активність, щоб заробити їх для громади й витратити для поліпшення умов проживання мешканців певного населеного пункту. Це справді перші кроки втілення реформи в життя. Хотів би додати, що в нас розпочала роботу обласна Асоціація органів місцевого самоврядування. Це ще одна громадська

організація. Її діяльність зосереджена на виконанні основного завдання – реформуванні місцевого самоврядування з метою розвитку наших територіальних громад, поліпшення життя кожного громадянина. Власну ініціативу виявили керівники низки громад, члени асоціації і створили Клуб голів міських та селищних рад. Усе це додає активності територіальним громадам та органам місцевого самоврядування. Зокрема, виконавча дирекція асоціації має завдання залучати названі структури до участі в міжнародних, всеукраїнських та обласному конкурсах і проектах; сприяти укладанню угод про соціально-економічне й культурне партнерство територіальних громад з бізнесовими структурами та інвесторами; налагоджувати співробітництво з міжнародними організаціями, регіональними місцевими структурами самоврядування інших держав, їхніми асоціаціями з метою вивчення та запровадження європейських стандартів життя, залучення грантових коштів... Усе це ми вже запроваджуємо, але без зміни схеми фінансування, без перерозподілу коштів на користь територій, реформа не матиме успіху.

– Згадана вами Асоціація органів місцевого самоврядування також створена на кошти міжнародного гранту?

– На відміну від інших регіональних асоціацій наш проект грантовий: асоціацію створено за фінансової підтримки, наданої Міністерством закордонних справ Республіки Польща в рамках програми «Польська допомога розвитку-2012».

І це не єдиний результат нашого міжнародного співробітництва.

У лютому нинішнього року Вінниччина та Республіка Молдова офіційно закріпили домовленість про створення Єврорегіону «Дністер».

Підписання угоди про створення такої міжнародної громадської організації є важливою подією в житті нашої області. У жовтні ми презентували Вінниччину та Єврорегіон «Дністер» у Брюсселі, столиці Євросоюзу. Відкрили там своє представництво. До речі, зробили це перші серед інших областей держави. Поки що жоден із регіонів України не представлений у цій найважливішій європейській організації. Тепер матимемо можливість покращити інвестиційний клімат, об'єднувати матеріальні та фінансові ресурси для реалізації спільних проектів, зокрема й у рамках європейських програм, розвивати добросусідські відносини.

– Цьогоріч наприкінці літа вітчизняні фахівці презентували Концепцію реформи місцевого самоврядування експертам Ради Європи. Як оцінили цей документ зарубіжні фахівці?

– Презентація відбулася 27–28 серпня у Севастополі. Вважаю, ми з честю витримали іспит. І це не лише моя думка. Документ було представлено з точки зору парламенту, уряду країни, адміністрації Президента, очільників обласних рад та громадських активістів. Українське бачення реформи відстоювали перший Президент України, голова Конституційної Асамблеї Леонід Кравчук, радник Президента України – керівник Головного управління з питань конституційно-правової модернізації адміністрації Президента України Марина Ставнічук, директор Інституту громадянського суспільства Анатолій Ткачук.

Мені також випала нагода взяти участь у названому заході. Первинну презентацію проекту концепції було здійснено під час засідання «круглого столу». П'ять робочих груп працювали над змінами й доповненнями до документа. Зрештою, всі пропозиції були узагальнені й враховані в остаточному варіанті Концепції реформи місцевого самоврядування в Україні. По суті, Рада Європи приймала в нас екзамен на зрілість. Нас не може не тішити їхній висновок: Україна готова до реформи місцевої влади. Це сигнал для центру. Тому я впевнений, що після рекомендацій Ради Європи надійде відповідний указ Президента про реформу місцевого самоврядування в Україні. Вітаючи всіх з Днем місцевого самоврядування, вкотре наголошую: з проведенням реформи не маємо права зволікати. Її запровадження стане ще одним кроком на шляху до європейської спільноти.

Розмовляв Віктор СКРИПНИК.

Відкриття офіса Єврорегіону «Дністер»